

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Ab adulatoribus pessundatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

JOANNIS PIERII VALERIANI
HIEROGLYPHICORUM

LIBER VII.

DE IIS QUÆ PER CERVUM SIGNIFICANTUR.

Ex Sacris Ægyptiorum literis.
AD MAGNIFICUM ACHILLEM BOCCHIUM
BONONIENSEM.

SINGULARIS illa mentis integritas, summaque Eruditio tua (Achilles Bocchi nobilissime) nostræq; amicitia firmitas, perpetuæq; constantia jubent, ut quantum in me est, tui memoriam nullo unquam tempore apud me defuram assidue celebrẽ: sive nos conjunxerit olim studiorum similitudo, sive fortuna quadam paritas (quod eodem tempore pari militia tibi Bononia, mihi Romæ easdem disciplinas profiteri contigerit) eorumdenque amicorum, quos diu coluimus, patrocinio protegi. Nulla tamen te amandi causa majores extiterunt, quam congressus illi per jucundis, per utiles, & in primis mihi salutiferi, cum tristissimo illo meo, Italiæque totius tempore recens Florentia cum Medicis meis egressus, Bononia te superiori æstate conveni. In tanta enim verum mearum omnium jactura facta neminem habui, qui sapientioribus sermonibus mororem, miserias, calamitatesq; meas molliret allevaretq; magis, quam amicissima officiosissimæque consolationes tua: in te prudenter per totius vetustatis exempla, perque ea quæ ætate nostræ conspexeramus, de humanarum rerum vicissitudinibus differentem audire plurimum juvabat. Accedebat hæc, tua illa verborum bonitas: mirus vultus, hilaritas, & festiva semper oratio, quæ me ita deliniri sentiebam, ut ad ærumnas meas mitigandas nihil accidere posset utilius, nihil accommodatius. Tecum itaque totos illos dies esse, tecum ambulare, tecum sedere nunquam desisti, donec maximam ejus, quæ me tum oppresserat, anxietatis partem à cervicibus meis excussisse mihi visus es, ægritudinisque illius feritatem non parum mitigasse. Postea vero quam acerbitas illa temporum in mitiorem versa est, fortunam, elapsus è custodia Pontifex, patriæ Medici, Romæ nos restituti, mihiq; res satis belle successere, factum est, ut me tot jam laborum difficultatumq; nihil omnino peniteret. Hippolyti enim mei liberalitate sum egere vitius, liberiusque mihi otium indulgentum est. Unde datus est ad literarum studia reditus, & deserta diu Musa repetita. In his autem tu prima fuit cura, ut quæ tractasse me olim nosti hieroglyphica, diutius in situ esse minime permitterem. Accinxi me itaque ad poliendum eo tunc consilio, ut si niveus doctorum amicorum calculus accessisset, modo hoc, modo illud Commentarium emitterem. Quod ut commodius fieri posset, eruditissimis viris amicis meis libellos singulos singulis inscripsi: ut ipsi non magis mea, quam sua causa, quod corrigendum existimassent, accuratius emendare quodammodo cogerentur. Ex his Cervus tibi dedicandus fuit, propterea quod sermones illi, quos calamitose meo illo tempore tecum fuisse repetebam, argumentum id præcipue habuisse memini, ut tot invecitas multis ab hinc annis in plerisque, Principes calamitates, quales & quantas Europa sæpe tota vidimus, eorum delirio derivatas inde procedere querebamus, quod id hominum genus amicis sinceriores veridicosque propemodum fastidiret, plurimumque adulatorem subdolosque parricidas unice adamaret. Præcipuum vero Cervi esse hieroglyphicum apud Ægyptios, ut si hanc judicii captivitatem indicare vellent, Cervum fistula allectum pingerent: ut si quæ hujusmodi tendicula parrentur, haberet scitus homo quod sibi proponeret præcipue fugiendum.

AB ADULATORIBUS PESSUNDATUS. CAP. I.

ÆGyptii hominem dolo ab adulatoribus circumventum ea pictura significabant. Quod vero Cervo insitum natura sit pastoralis fistula, vel suavi aliquo modulantium concentu demulceri,

A ceri, tantaque hinc affici voluptate, ut immemor sui nullo prorsus negotio capiatur, vel injecto allicunde telo, quod propter animi abalienationem adesse tunc minime suspicatur, evestigio transfoditur: atque ita fiat adblandientium præda, aliquod ludibrio suo convivium exhilaraturus: quem admodum cum pernicie sua ridiculi fiunt, qui lenociniis istiusmodi sese offerunt capiendos: ut recte mihi Antisthenes Philosophus dixisse videatur, *Longe satius esse in Corvos, quam in adulatores incidere.*

Diogenes
Antisthenis
Laertius in
eius vita

Hæc jam tunc in congressu illo Bononiensi dicta, puto meministi, cum tu, ut semper soles docte aliquid declamare, subiecisti: Sapientissime quidem Antisthenes, qui ut juventutem suam (nam ea potissimum ætas huic obnoxia est incommodo) ab Archilochæ Vulpis calliditate liberaret, utili omnibus documento futurus, Corvos aiebat non tam hominibus obesse, quam adulatores. Corvi siquidem corporis tantum oculos effodiunt, quos ne utiles quidem non postremi omnis Philosophi existimaverunt: alii tamen contemplationis impedimentum nescio quod, sponte effoscos, abiecerunt. Adulatores vero mentis, quæ nostræ divina pars est, oculos erunt, intellectum scilicet atque iudicium, quibus tantum reliquis præstamus animantibus, obtenebrant: quibus ita perditis evenire necesse est, ut nihil fiat humanitati reliquum. Idem etiam dicitabat, Meretrices bona omnia amatoribus suis comprecari, præter unam mentem atque prudentiam: ita adulatores iis quos affectantur, omnia felicia ominari, præterquam sapere, ac seipso nocere. Addidisti etiam illud, quod Crisippus Passienus dicere solebat, non esse claudendum ostium adulationi, sed aperiendum: veluti solet amicæ, quæ si fores impulit, grata est: si effregit, gratior: prodesse enim is hoc arbitrabatur, ut homo inde qualis esse debeat, admoneretur. Respondi ego: Argute quidem Passienus opinabatur, sed paucissimi, quos ardentissima virtus undecumque muerit, hoc ad se potuerunt, reliquis plerisque omnibus, ob humanæ naturæ imbecillitatem periculum imminet, nec si ad hæc aures pateecerint, tanquam Vituli inter Lupos circumveniantur, ut Crateris Cynici sententia declaravit. Contra vero sapienter illi vitam instituerunt, qui non ad ostentationem vivunt, non populares aures captant, sed sibi rerum suarum conscientiam, rationem ipsam, veram vivendi ducem, sibi proposuerunt. Quare cum veritas semetipsum nocere doceat, impediatur adulatio, illa virtutis viam, hæc vitiorum semitam collaudet; illa bonis, hæc malis parere compellat: rejiciatur a nobis penitus adulator, more Philosophi Timonis, qui Demeam assentatorem ligone percussit. Nullum enim animantium genus assentatoribus, ait Plutarch. perniciosum magis, nullum quod citius juventutem in præcipitium agat, nullum quod facilis fortunas, honores, vitam denique ipsam radicibus evertat. Ideoque Diogenes interrogatus, quæ bestia morsum haberet nocentissimum: *Si de feris, inquit, interrogas, obructor; si de cicuribus, adulator.* Nam veluti aucupes blandulo quodam stridore & mellita vocula simplices aviculas, aut visco implicat, aut in pedicam injiciunt: ita pellicit homines adulatio, & mox in omne scelus impellit, eoque impulsos & involutos, in vitam demum calamitosam trahit, perque caput & pedes in profundissimam ærumnarum voraginem demergit. Recte itaque dicere solebat Aristonymus: *Ligna dum ignem nutriunt, ab ipso consumuntur: divitias dum adulatores alunt, ab eis labefactantur.* Excepisti tu: Recte quidem, mi Pieri, nam in memoriam illud mihi revocasti, quod Phavorinus Philosophus Actæonis fabulam a suis canibus, quos alebat, devorati, ad adulatorum trahit eventum, quorum finis & intentio est totum absumere, si possint, dominum. Quod cum ita sit, Antisthenes sive Diogenes Cynicus cum ligone suo summo opere commendandi sunt, qui, quod in vita perniciosissimum esset animadvertentes, urbanissimo dicerio alter, castigatione alter, homines ad morum integritatem & prudentiam natos, admonere voluerint, ne pessima parasitorum contagio labefactati, per imprudentiam in tam procliviam vitæ discrimina pestum raperentur, omniumque ignominie, contumelie atque ludibriis expositi, eorum quibus

quibus se suaque omnia crediderant, prodicione perderentur. Subsecutus ego sum : At ne Cervum tantum Musicæ capi lenocinio persuasum habeamus, Equos etiam, fera:ia alioqui animalia, eadem affici suavitate, Persica ex historia compertum, magno eorum detrimento, qui bellatores eos effeminatis cantilenis & modulis assuescissent. Murænas quoq; & Trissas, piscium genera, evocari contentu & tintinnabulis, exploratum est vulgò : quamvis Murænas genituræ tantum tempora, utpote quæ Serpentium sequi sibila feruntur, quibus eas admisceri tradunt. Jam & Otus, cui nomen inter aves ab auribus est, tanquam cantaminibus circumventus modulamine afficitur, humerosque jaetare, saltitare, & nutare vertice, quasi modulos teneat aspicitur : sed nulli horum Musica est exitio veluti Cervus, quapropter hinc potius Ægyptii hieroglyphicum suum desumere voluerunt. Sane quo minus mirum sit, Cervum Musicæ modulos intelligere, apud Ælianum legitur eum Indicæ vocis callere sonum, sermonemque percipere, neque alium quempiam ita facile : quamvis Ptolomæo Philadelpho Cervus fuerit, qui Græcum idioma prorsus intellexerit. At jam satis super Cervi Musica evagati, reliqua nunc ejus animalis significata subjungamus.

PRÆCIPITANTIA. CAP. II.

Percito quempiam ingenio, temereq; ac nulla ratione sese moventem (ut plerumque furores sunt qui Panici vocantur : quippe cum nulla urgente causa quis infugam se proripiat, negotiumve, quod præ manibus erat, statim abiciat, inceptumque deserat) Ægyptii per Cervum & Viperam appictam intelligebant, Pugna enim huic est cum Serpente, cujus etiam cavernas instigat, nariumque spiritu extrahit renitentem, ut luculenter his versibus Lucretius :

Vipera Cer-
vo inimica:
Lib. 6.

Naribus alipedes ut Cervi saepe putantur

Ducere de latebris Serpentina secla fenarum

Ideo singulare abigendis Serpentibus remedium, Cervini cornu suffitus, ut apud Nicandrum legitur. Idem ipse tamen tam acer anguivium hostis, qui tanto eos conatu perquirat simulac ex improvviso Viperam conspexerit, in pedes se repente proripit, ac fugit : ingenita scilicet naturæ discordia concitus, quæ illi accidit, ut idem Poëta refert :

*Propter dissimilem naturam, dissimilesq;
Texturas inter sese, primasq; figuras,*

*Multa meant inimica per auras, multa per ipsas
Insinuant nares infesta atq; aspera tactu.*

Arimid. l.
2. c. 13.

Sane conjectores etiam tradunt, eum qui per nocturnam quietem imaginatus fuerit videre se Cervum quempiam instantem tergo, longeque sequentem, tuturum ut qui tale somnium viderit, ea sit formidaturus, ex quibus nulla sit offensio subsecutura, ac proinde frustra timet.

PRAVITAS EDMITA. CAP. III.

Vipera
MNA.

Siquid verò ad vetera significata addere concedatur, cum Vipera sit profligatissima, tota vita sceleribus inquinatissima, alia mariti, alia matris parricidio polluta, venenumque ejus atrocissimum, quod omnem, ut ajunt, exuperat medicinam : apte mihi fecisse videbitur, si quis vel Regem, vel Magistrum, vel Judicem quempiam in scelera vindicem sese acerrimum exhibentem, per Cervum & extractam è cavernis Viperam, quam mordicus apprehenderit, figuravit. Eodem etiam hieroglyphico virum intelligemus, qui morum impuritatem corrigat, scelera eluat, pravitatem emendet, & quod idem ait Poëta,

*Veridicis hominum perpurget pectora dicitis,
Et finem statuat cupidinis atque timoris,
Exponatque bonum summum, quo tendimus omnes :
Quale sit, atque viam commonsiret in mite parvo,
Qua possimus ad id recto contendere cursu,
Quidave mali immineat rebus mortalibus olim.*

Hoc